

UDENRIGSMINISTERIET

ORIGINAL

Medlemmerne af Folketingets
markedsudvalg og deres stedfortrædere

ASIATISK PLADS 2
1448 KØBENHAVN K
TELEFON: 45 33 82 00 00
GIROKONTO 8 00 18 08
TELEX: 31292 ETR DK
TELEFAX: 45 31 64 06 33
TELEGRAMADRESSE: ETRANGERES

1 bilag Kontor N.1

J.nr. 400.C.2-0

Dato 20. oktober 1992

./.

Til underretning for Folketingets markedsudvalg frem-
sendes vedlagt et græsk memorandum vedrørende nær-
hedsprincippet.

DEN HELLENSKE REPUBLIK
UDENRIGSMINISTERIET

MEMORANDUM

Den græske regerings synspunkter
vedrørende subsidiaritetsprincippet

oktober 1992

a) Subsidiaritetsprincippet

Subsidiaritetstanken er ikke ny. Den har eksisteret, lige siden Fællesskabet blev oprettet, og har efter en første spød begyndelse med Den Europæiske Fælles Akt fundet sit endelige udtryk i Traktaten om Den Europæiske Union.

Det subsidiaritetsprincip, der i artikel 3 B, stk. 2, i Maastricht-Traktaten opstilles som et kriterium til afgørelse af, om det er Fællesskabet eller medlemsstaterne, der skal handle, er imidlertid udtryk for en ny opfattelse af, hvorledes den europæiske integration skal foregå.

Denne holdning, som den er udtrykt i bestemmelserne i artikel 3 B, stk. 2, tager sigte på at gøre den påtænkte handling så effektiv som muligt og at bringe beslutningscentret nærmere til det sted, hvor en konkret foranstaltning skal gennemføres.

Nærmere bestemt hedder det i artikel 3 B, stk. 2, at:

- Fællesskabet handler, i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, kun hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne
- og derfor, på grund af den påtænkte handlingens omfang eller virkninger, bedre kan gennemføres på fællesskabsplan.

Den første betingelse i denne definition udgør en garanti for de enkelte staters magt, hvis fortrinsret til at udstede retsfor skrifter anerkendes indirekte men klart, og det er først, når mulighederne for at udøve denne ret er udtømt, at Fællesskabet får grønt lys til at handle.

Ved den anden betingelse i definitionen, der fremtræder som en følge af den første, gøres Fællesskabets handling yderligere

betinget af, at der er en forholdsmæssig fordel forbundet med en handling på fællesskabsplan frem for specifikke foranstaltninger fra medlemsstaternes side. Denne forholdsmæssige fordel udgør herefter den grundlæggende hjemmel for en handling på fællesskabsplan, og er samtidig et kriterium for, om det er hensigtsmæssigt, at Fællesskabet handler på det af Traktaten afgrænsede område.

Dette område afgrænses i artikel 3 B, stk. 2, ved hjælp af en enkelt henvisning, nemlig til de områder, som hører ind under Fællesskabets enekompetence, som følgelig ikke omfatter de områder, hvor Fællesskabet, som udtrykkeligt anført, kun kan gribe regulerende ind på grundlag af subsidiaritetsprincippet.

Af det generelle princip i artikel 3 B, stk. 1, hvorefter "Fællesskabet handler inden for rammerne af de beføjelser og mål, der er tillagt det ved denne Traktat", kan der imidlertid indirekte udledes endnu en henvisning.

Anvendelsesområdet for subsidiaritetsprincippet begynder kort sagt der, hvor de områder, som hører ind under Fællesskabets enekompetence, ophører, og slutter dér, hvor Fællesskabet ikke har tillagt nogen beføjelser eller mål.

Inden for disse rammer griber Fællesskabet regulerende ind, h vis og i det omfang de i artikel 3 B, stk. 2, fastsatte betingelser for subsidiær handling er opfyldt.

Hvem der er kompetent til at afgøre, om disse betingelser er opfyldt, er imidlertid ikke udtrykkeligt anført i Traktaten.

Hvem der er kompetent til at vurdere, i hvor høj grad en foranstaltning, der er et led i bestræbelserne på at virkeliggøre

Fællesskabets mål, er effektiv, afhænger derimod direkte af, hvorledes disse mål fortolkes.

Eftersom denne fortolkning kun kan være den, der er dikteret af hensynet til Fællesskabets interesser, er det naturligt, at Fællesskabet selv alene har kompetencen til at definere, hvad der er Fællesskabets interesser, hvilket også er i overensstemmelse med EF-Domstolens retspraksis. Det er følgelig også Fællesskabet, der alene har kompetencen til at vurdere, om foranstaltninger til virkeliggørelsen af disse mål er effektive.

I det konkrete tilfælde henviser udtrykket "Fællesskabet" i øvrigt i princippet først og fremmest til Kommissionen. I det omfang vurderingen i henhold til bestemmelserne i artikel 3 B, stk. 2, af, hvorvidt en handling er effektiv, er afgørende for, om Fællesskabets lovgivningsproces bør igangsættes eller ej, hænger denne vurdering - idet den i vid udstrækning er en forudsætning herfor - nemlig direkte sammen med den initiativret, der alene er tillagt Kommissionen.

Subsidiariteten fungerer altså som en forudsætning for, at Kommissionen kan tage lovgivningsinitiativer, på samme måde som det, hver gang retsgrundlaget for en foranstaltning skal fastlægges, må sikres, at foranstaltningen hører ind under Fællesskabets kompetenceområde.

Denne opfattelse underbygges i øvrigt yderligere af, at Kommissionen i kraft af den rolle som Traktaternes vogter, som EØF-Traktatens artikel 155 tillægger den, også er det organ, der har kompetence til at afgøre, om betingelserne for at anvende subsidiaritetsprincippet er opfyldt, og til at sørge for, at dette anvendes korrekt.

Følgelig vil procedurer, der ville resultere i en svækkelse af Kommissionens rolle ved at overføre retten til at føre kontrol

med anvendelsen af subsidiaritetsprincippet fra Kommissionen til medlemsstaterne, stride mod ånden i Traktaterne og let kunne blive genstand for eventuel domstolskontrol.

Det er herved underforstået, at enhver strid om betingelserne for anvendelsen af subsidiaritetsprincippet eller om, på hvilke områder eller på hvilken måde, det skal anvendes, er underlagt EF-Domstolens kontrol, idet denne, medmindre andet er fastsat i Traktaterne, er det organ, der i sidste instans afgør, om en foranstaltning er i overensstemmelse med Fællesskabets retsfor-skrifter.

b) Anvendelsen af princippet

Anvendelsen af subsidiaritetsprincippet må ikke:

- i) blive en hæmsko for Fællesskabets udvikling henimod en europæisk union,
- ii) hindre gennemførelsen af andre fællesskabsprincipper såsom solidaritet, samhørighed, overnationalitet, ikke-forskelsbehandling, osv.,
- iii) føre til en ændring eller renationalisering af gældende fællesskabsret inden for områder, hvor positive fællesskabsforanstaltninger har vist sig at være effektive,
- iv) hindre udviklingen af Fællesskabets indsats med henblik på den endelige gennemførelse af det indre marked og dets korrekte funktion, særlig inden for områder af international karakter, og for virkeliggørelsen af den økonomiske og sociale samhørighed,
- v) svække sammenhængen og effektiviteten i Fællesskabets foranstaltninger over for tredjelande.

Anvendelsen af subsidiaritetsprincippet bør ske på grundlag af

kriterier og betingelser, der bygger på effektivitet, samt på en måde og inden for områder, der vil føre til:

- i) skabelse af mere demokratiske institutioner med øget deltagelse fra Europa-Parlamentet, de nationale parlamenter, arbejdsmarkedets organisationer og parter i udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politik, således at Fællesskabet kommer nærmere på den "europæiske borger",
- ii) decentralisering af visse af Kommissionens tjenestegrene, således at de henlægges til medlemsstaterne,
- iii) harmonisering (af standarder, administrative og andre foranstaltninger) på grundlag af en differentieret fremgangsmåde, der skal gøre det muligt at afspejle særlige regionale eller lokale karakteristika, uden dog dermed at underminere det indre markeds gnidningsløse funktion. Anvendelse i større udstrækning af gensidig anerkendelse som en fremgangsmåde, hvori subsidiaritetsprincippet indgår.

På det institutionelle plan vil den bedste måde, hvorpå subsidiaritetsprincippet kan gennemføres, være indgåelsen af en aftale mellem Fællesskabets institutioner (Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen), hvorved disse gensidigt forpligter sig til at gennemføre dette princip på grundlag af generelle retningslinjer, der ikke anfægter EF-Domstolens rolle.